

Рада Національного банку України

Р І Ш Е Н Н Я

26 травня 2020 року

м. Київ

№ 13-рр

**Про діяльність Правління Національного банку України щодо
вдосконалення платіжної системи та проблеми цифрових валют
центробанків та платіжних систем на блокчейні**

На підставі та в межах повноважень, визначених у пункті 13 частини першої статті 9 Закону України “Про Національний банк України”, розглянувши матеріали Правління Національного банку України (лист від 14 лютого 2020 року № В/09-0004/12474), урахувавши обговорення на засіданні, Рада Національного банку України **вирішила**:

1. Узяти до відома інформацію Правління Національного банку України щодо вдосконалення платіжної системи та проблеми цифрових валют центробанків і платіжних систем на блокчейні та інформацію члена Ради Національного банку України Віктора Козюка щодо проблем та перспектив розвитку цифрових валют центральних банків та аналізу результатів пілотного проєкту “Е-гривня”.

2. Затвердити рекомендації Правлінню Національного банку України та Кабінету Міністрів України, що додаються.

3. Правлінню Національного банку України до 01 жовтня 2020 року поінформувати Раду Національного банку України про виконання пункту 2 цього рішення з обов’язковим зазначенням документів, що відповідають прийнятним управлінським рішенням.

4. Рішення набирає чинності з дня його прийняття.

Голова Ради

Богдан ДАНИЛИШИН

Інд. 10

Рекомендувати Правлінню Національного банку України щодо:

1. Цифрової валюти центрального банку (Е-гривня):

- 1.1. Інформувати Раду НБУ про рішення та подальші дії щодо аналізу, підготовки чи запровадження Е-гривні як цифрової валюти центрального банку.
- 1.2. Взяти до уваги, що масштаби та технічна складова (тестування технології, а не продукту) проекту Е-гривня, не дозволяють повною мірою оцінити втрати і вигоди від запровадження Е-гривні як цифрової валюти центрального банку. У разі прийняття рішення про запровадження Е-гривні провести більш масштабний проект для оцінки системних ефектів у царині монетарної політики, фінансової стабільності, трансформації бізнес-моделей банків, поведінки учасників платіжного ринку, надійності технічних рішень.
- 1.3. Розпочати дослідження потенційних споживчих мотивацій та потенційного попиту на Е-гривню.
- 1.4. Здійснити аналіз впливу Е-гривні на діяльність банків та наслідків для монетарної політики та фінансової стабільності.
- 1.5. Розглянути доцільність реалізації в Україні альтернативних моделей ЦВЦБ, в тому числі шляхом проведення аналізу та тестування рішень, які вже використовуються (тестуються) іншими центральними банками світу.

2. Системи електронних платежів Національного банку України:

- 2.1. Забезпечити підвищення ефективності функціонування системи електронних платежів Національного банку України шляхом розширення регламенту її роботи та функціональних можливостей.
- 2.2. Розпочати комунікації із Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку та Національним депозитарієм України з метою запровадження міжнародного стандарту ISO 20022 “Фінансові послуги — Універсальна схема повідомлень для фінансової галузі”.

3. Нагляду (оверсайту) платіжних систем:

- 3.1. Забезпечити проведення комплексного оцінювання інфраструктур фінансового ринку на відповідність міжнародним стандартам PFMI “Принципи для інфраструктур фінансового ринку”, опублікованим Банком

міжнародних розрахунків та Міжнародною організацією комісій по цінним паперам та підготовку змін до законодавства з метою закріплення повноважень Національного банку України щодо оверсайта ключових інфраструктур фінансового ринку».

- 3.2. Вжити дієвих заходів щодо імплементації директив Європейського Союзу та міжнародних стандартів, які регламентують порядок роботи інфраструктури платіжного ринку та здійснення нагляду (оверсайту).
- 3.3. Активізувати роботу з підготовки та підписання меморандуму про співробітництво між Національним банком України та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку щодо оверсайта та нагляду за системами розрахунків у цінних паперах, центральним депозитарієм, центральним контрагентом та торговим репозиторієм.

4. Національної платіжної системи “ПРОСТІР”:

- 4.1. Проаналізувати економічну доцільність підтримки НПС “ПРОСТІР” та вжити дієвих заходів з підвищення ефективності її роботи, у тому числі, шляхом більш активного залучення НПС “ПРОСТІР” до обслуговування пенсійних та інших державних соціальних виплат, зокрема, у віддалених місцевостях та населених пунктах.
- 4.2. Сприяти поширенню інноваційних інструментів безготівкових розрахунків на платформі НПС “ПРОСТІР”, зокрема, реалізувати технічне рішення для НПС “ПРОСТІР” по забезпеченню можливості використання сервісів GooglePay або ApplePay для зміцнення конкурентоспроможності системи та популяризації НПС “ПРОСТІР” серед населення.

Рекомендувати Кабінету Міністрів України та Національному банку:

1. Організувати надання підтримки особам старшого віку щодо оволодіння навичками безготівкової оплати, зокрема – у вигляді інформування про можливість, правила та безпеку розрахунків, сприяння встановленню та навчанню користування спеціалізованими платіжними програмами.
2. Забезпечити можливість здійснення безготівкових платежів споживачами, які перебувають у самоізоляції та не мають доступу до цифрових пристроїв (шляхом доставки мобільних терміналів, сприяння оснащенню кур’єрських служб та служб соціальної допомоги мобільними додатками для опрацювання платіжних карт та навчання користування ними, розширення мережі POS-терміналів для безготівкової та готівкової оплати).
3. Розробити та інтегрувати з платіжними мережами одного або більше державних банків спеціалізовані програми для здійснення безготівкових платежів, адаптовані для використання людьми старшого віку, якщо вони мають смартфон або доступ до мережі Інтернет.

4. Сприяти здійсненню розрахунків з працівниками державних установ, а також здійсненню платежів на користь держави та підприємств, які надають побутові послуги населенню, у безготівковій формі.
5. Здійснити поетапне переведення всіх отримувачів пенсійних та інших державних соціальних виплат у безготівкову форму шляхом оформлення платіжних карток національних платіжних систем.
6. Сприяти удосконаленню системи дистанційної ідентифікації та верифікації клієнтів банків та розвитку інструментів, які дозволять поширити практику дистанційного підписання договорів у фінансовій сфері.
7. Розробити комплекс заходів, спрямованих на встановлення платіжних терміналів у торговельних підприємствах у сільській місцевості, незалежно від форми власності та організаційного підпорядкування, а також в усіх поштових відділеннях, розташованих у сільській місцевості, що підвищить доступність банківських послуг для місцевих жителів.
8. Розробити та здійснити заходи із запровадження моделі електронного резиденства, яка дасть можливість громадянам інших держав дистанційно вести бізнес в Україні.